

BLOK BUSTERS

Een nieuwe steentijd is aangebroken. De mannen van StoneCycling in Amsterdam ontwikkelden een duurzame versie van de hoeksteen van de bouwindustrie: de baksteen. En hij is om op te eten, zo mooi.

tekst Elsbeth Grievink *fotografie* Dim Balsen

Van een afstandje zie je niets bijzonders aan de bakstenen van StoneCycling. Maar kom je dichterbij, dan snap je waarom de 'Salami' Salami heet. En de Nougat Nougat. De eerste is roodpaars van kleur, met witte spikkels. Ook in de tweede zou je zo je tanden zetten: roomwit, gevuld met kleurige stukjes 'gekonfijt fruit'. De collectie bevat daarnaast nog Caramel, Mushroom, Truffle, Aubergine en Wasabi, die je ook nog eens *raw* of *sliced* kunt krijgen. Op de website van het bedrijf worden ze gepresenteerd als exquise huzarenstukjes, wat in de wereld van de bakstenenhandel op z'n zachtst gezegd nogal een andere benadering is. Maar dit zijn dan ook niet zomaar bakstenen. Want in ieder StoneCycling-product ligt een flink stuk geschiedenis besloten: elke steen bestaat grotendeels uit afval.

AFBAKKEN

Het idee ontstond op het moment dat de economische crisis de bodem had bereikt. De destijds 26-jarige Tom van Soest stond op het punt van afstuderen aan de Design Academy Eindhoven. Hij zag de leegstand van gebouwen om zich heen en vroeg zich af wat hij zou kunnen doen met al dat materiaal, waar niemand meer naar omkeek. Hij ging op onderzoek uit op verlaten terreinen, trok stukken uit muren, nam ze mee naar huis en

gooide ze in een grote, zelfgebouwde blender. Wat hij erin wierp, kwam er verpulverd uit, als een poederachtig gruis. Hij sorteerde nog meer materiaal, maakte er zijn eigen blends van en creëerde steeds nieuwe kleiachtigen, die hij in de oven afbakte.

En jawel, er kwam oerdegelijk steen uit dat eruit zag als nieuw. De ontwerper kreeg de smaak te pakken. Direct na zijn afstuderen kocht hij een dure keramische oven, met het plan om van zijn afvalsteen tafelbladen te maken. Toen dat mislukte, vroeg hij zijn jeugdvriend Ward Massa om hulp. Samen gingen ze terug naar de tekentafel. Ze hadden een duurzaam materiaal te pakken, maar wat gingen ze ermee doen? 'We besloten het wat minder designtechnisch te benaderen,' zegt Massa, 'en voor de hoeksteen van de bouwindustrie te kiezen: de baksteen.'

CRADLE - TO - CRADLE

Al snel toonden allerlei partijen interesse in de duurzame bakstenen. Cradle-to-cradle stond al wat meer op de kaart en de circulaire economie werd langzaam maar zeker een thema om serieus mee aan de slag te gaan. Een investeerder in Venlo zag wel brood in de bakstenen van Van Soest en Massa, die inmiddels de naam StoneCycling voor hun activiteiten hadden gekozen. Jasper Brommet

‘Wil een klant een lichtgroene steen met grijze spikkel, dan gaat Tom die in zijn laboratorium proberen te maken’

Boven en rechterpagina Tom van Soest op de werkplaats in Beesel, waar design en productie plaatsvinden

Rechts Salesman Jasper Brommet in de oude Stork-fabriek in Amsterdam, waar StoneCycling kantoor houdt

werd erbij gehaald als de commerciële man. Hij ging de boer op om hun product te testen bij de beoogde doelgroep: de grote, gerenommeerde architectenbureaus. Die waren stuk voor stuk gecharmeerd van het hele idee, maar vroegen zich één ding af: waarom zien de stenen er zo gewoon uit? Want gele en terracottakleurige bakstenen, die kenden ze al. Toen zijn de drie ondernemers in hun product gaan snijden.

ZAGEN, ZAGEN

‘We vroegen ons af: hoe kunnen we de afvalstoffen zó inzetten dat we met ons product ook esthetisch iets nieuws te bieden hebben?’ vertelt Massa. ‘Toen we plakken zijn gaan afzagen, werden onze ogen geopend voor de prachtige structuren in de steen. Dat moesten we laten zien.’

Al snel hingen bureaus als Foster & Partners, het beroemde architectenbureau van Sir Norman Foster uit Engeland, aan de lijn om samples op te vragen. Inmiddels komen de aanvragen uit heel de wereld, van San Francisco tot Shanghai. En is in Rotterdam een woning opgetrokken uit WasteBasedBricks. Door de combinatie van rauwe en doorgezaagde Caramel-stenen is daar een bijzonder motief op de gevel gerealiseerd. Massa en Brommet houden kantoor in een oude Stork-fabriek in Amsterdam-Noord, waar ze vooral bezig zijn met de positionering en verkoop van hun product. Design en productie vinden plaats in Beesel, onder Venlo. Hier werkt Van Soest in zijn laboratorium onvermoeibaar door aan nieuwe receptuur. ‘Want daarin zit hem het geheim van de smid,’ vertelt Massa. ‘Je moet steeds met nieuwe recepten komen, om klanten een product op maat te kunnen bieden. Willen ze een lichtgroene steen met grijze spikkel, dan gaat Tom die proberen te maken.’ Het afval verkrijgen de heren van StoneCycling via sloopbedrijven en industriële baksteen-

Jasper Brommet mag zijn verhaal doen in Saudi-Arabië, notabene op uitnodiging van de zoon van de koning

Links
Verpulverde materialen zoals glas, steen en keramiek waar de Waste-BaseBricks van gemaakt worden. En Ward Massa in de studio in Amsterdam

Onder Jasper Brommet in The True Talker, een paviljoen van Waste-BasedBricks

producenten, die hun afgekeurde kleibedjes in groten getale bij hen dumpen. Ze worden verpulverd, gemengd, geblend en gebakken, en vervolgens bij de buren, glazuursteenfabrikant St. Joris, verwerkt tot bakstenen. Massa: 'Bij elke nieuwe lading zijn er nieuwe vragen: hoe gedraagt deze combinatie van materialen zich in de oven? Welk bakproces moeten we inzetten? Wat is de stookcurve?'

VOOR THUIS

Het gaat goed met StoneCycling. Van Soest won dit najaar een Dutch Design Award. Brommet mag zijn verhaal doen op een seminar in Saudi-Arabië, notabene op uitnodiging van de zoon van de koning. In Antwerpen wordt een restaurant opgetrokken uit de WasteBasedBricks van StoneCycling en ook voor projecten in Amsterdam, Londen, China en Amerika zijn stenen besteld. Het gaat wel nog een poosje duren voor we die kunnen bewonderen, want in de bouw lopen processen traag. Te traag, naar de zin van de drie ondernemers, die staan te popelen om de wereld te veroveren. Dat is waarom ze zich ook op interieurproducten stortten en samen met de ontwerpers van Ultra Studio een WasteBased Collection hebben ontwikkeld. Tafels, krukjes, een kapstok, lampfittings. 'Dat gaat allemaal een stuk sneller,' zegt Massa. Hun stip aan de horizon? 'Dat in het woordenboek achter "afval" staat: zie grondstof. En als dat niet lukt: in 2020 op elk continent een mooie toepassing van onze stenen.' stonecycling.com